

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 19P/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201917
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Macková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822201917.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Ivanou Mackovou, vo veci starostlivosti o maloletého V. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v K., dieťa rodičov N. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX/XX, E. a V. H., nar. XX.X.XXXX, bytom I. G. XXXX/XX, K., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky k mal. V. H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 50,- eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2022, ktorú je povinná platiť mesačne vopred, najneskôr do 25. dňa v mesiaci, k rukám otca V. H..

II. Zameškané výživné v celkovej výške 53,67 eur za obdobie od 1.9.2022 do 30.11.2022 je matka povinná uhrádzať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,-eur až do úplného splatenia zameškaného výživného s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P/44/2016-42 zo dňa 19.1.2017 v časti vyživovacej povinnosti.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

2. Navrhovateľ (otec mal. V.) sa podaným návrhom domáhal zvýšenia vyživovacej povinnosti matky k maloletému z minimálneho zákonom stanoveného výživného na sumu 150,- eur mesačne počnúc vydaním rozsudku. Uviedol, že matka sa zamestnala a výdavky na maloletého sa zvýšili. Dieťa nastúpilo od septembra na základnú školu. Matka si vyživovaciu povinnosť riadne neplní. On je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Brigádnicky si privyrába, mesačne do 400 eur. Jeho priateľka pracuje na 3 zmeny. Spoločný mesačný príjem domácnosti predstavuje 1200 eur. Z toho sa platí nájom (500 eur mesačne), škôlka (mal. Q.) a škola (mal. V.), strava 300 eur mesačne. Jeho priateľka spláca 190 eur mesačne.

2. Matka na informatívnom stretnutí rodičov uskutočnenom na súde 23.8.2022 za účelom uzavretia rodičovskej dohody uviedla, že je slobodná, má základné vzdelanie. Je nezamestnaná a má ďalších 6 vyživovacích povinností, pričom jej bolo určené výživné v sume 30% životného minima na každé dieťa. O žiadne z detí sa osobne nestará. Je voči nej vedené trestné stíhanie pre neplatenie výživného. Má problém nájsť si prácu, pretože má epilepsiu. Bude poberať dávku v hmotnej núdzi. S maloletým V. nie je v žiadnom, ani telefonickom kontakte. Výživné navrhla zvýšiť na 50 eur mesačne. Uviedla, že nemá

žiadny príjem, nájomné platí jej priateľ a na ostatné si požičiava od mamy, ktorej je dlžná už 1.200 eur. Na pojednávanie sa nedostavila napriek tomu, že bola riadne predvolaná a mala o ňom vedomosť.

3. Kolízny opatrovník v správe z 26.9.2022 uviedol, že sociálnym šetrením v rodine bolo zistené, že maloletý býva spolu s otcom, jeho partnerkou a ich spoločným mal. synom Q. v dvojizbovom nájomnom byte. Maloletý má s bratom samostatnú izbu, kde má každý samostatné lôžko a priestor na uspokojovanie svojich každodenných potrieb. Otec počas šetrenia uviedol, že na návrhu trvá, nakoľko maloletý nastúpil do prvého ročníka základnej školy a jeho základné potreby sa vzhľadom aj k jeho veku zvyšujú. Maloletý bol v čase šetrenia riadne zaopatrený, čistý a pôsobil pokojným dojmom. Uviedol, že v škole sa mu páči, doma sa o neho starajú. Maloletý má v domácnosti vytvorené podmienky na uspokojovanie svojich potrieb.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov: vyjadrenie úradu práce č.l. 29, vyjadrenie Sociálnej poisťovne + potvrdenie č.l. 31, 32, potvrdenie č.l. 33, potvrdenie č.l. 40, správa úradu práce č.l. 46, záznam z informatívneho stretnutia č.l. 57 + záznam č.l. 59, potvrdenie č.l. 66, správa úradu práce č.l. 68, podstatný obsah spisu zn. 16P/44/2016 - rozsudok č.l. 42 dz 19.1.2017, správa ÚP č.l. 80, vyjadrenie ZŠ č.l. 81, vyjadrenie SP č.l. 82, zmluva o nájme bytu, rozsudok OS PD č.k. 13P/30/2021-44 z 29.10.2021, potvrdenie základnej školy, potvrdenie o návšteve školy, potvrdenie školskej jedálne, potvrdenie o podaní trestného oznámenia a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Vyživovacia povinnosť matky k mal. V. bola určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/44/2016-42 z 19.1.2017 a to v sume 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, k rukám otca.

6. Otec dieťaťa žil v čase poslednej úpravy výživného v spoločnej domácnosti s partnerkou a 2 maloletými deťmi. Za služby spojené s bývaním hradili preddavkovo 180 eur mesačne. Bol v tom čase zamestnaný v bani Handlová, kde zarábala priemerne 850 eur mesačne. Priateľka poberala rodičovský príspevok 203 eur a prídavok na dieťa 23 eur. Okrem mal. V. mal ešte vyživovaciu povinnosť k mal. Q. a k mal. J. H. v sume 50 eur mesačne.

7. Matka žila v čase poslednej úpravy výživného v krízovom centre s mal. J. H.. Jej príjem tvoril rodičovský príspevok, prídavok na dieťa a výživné na syna. Poplatok za bývanie bol 55 eur. Mala vyživovaciu povinnosť k mal. K. H., mal. D. H., mal. N. S., ktoré všetky tri deti boli umiestnené v Detskom domove v K. G.. Dcéry Q. H. a J. H. boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti tety. Matka si vyživovaciu povinnosť voči nim neplnila.

8. Mal. V. mal v čase poslednej úpravy výživného dva roky, osobnú starostlivosť mu zabezpečoval otec.

9. V súčasnosti mal. V. navštevuje 1. ročník základnej školy, s čím súvisí vznik nových výdavkov: nákup základnej sady učebných pomôcok 24,70 eur, poplatok do triedneho fondu 30 eur, poplatok za fotografovanie prvkov 15 eur, poplatok do ZRPŠ 15 eur, poplatok za návštevu ŠKD 10 eur mesačne, náklady na stravu v škole 7 eur mesačne od novembra 2022 (v septembri predstavovalo stravné 17 eur, v októbri 24 eur). Pravidelné mesačné výdavky na maloletého vyčíslil otec sumou cez 100 eur. Dieťa je hyperaktívne, užíva lieky preplácané poisťovňou.

10. Matka od 9.7.2022 nepracuje. Od 1.9.2022 poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur mesačne. Od 29.7.2022 je evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Jej posledný pracovný pomer v spoločnosti LOWA PRODUCTION s.r.o., Bošany, ktorý trval od 12.4.2022 do 8.7.2022, bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. Za celé odpracované 2 mesiace (máj, jún 2022) matka dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 626,05 eur. Predtým, od 1.1.2022 do 31.3.2022, pracovala v BILLA s.r.o. na pozícii pokladník/predavač a dosahovala čistý priemerný mesačný príjem 795,29 eur. Pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany organizácie z dôvodu, že mala nižšiu frekvenciu na pokladni. Od 1.12.2021 do 31.1.2022 bola poberateľkou dávok v hmotnej núdzi. V spoločnosti GERAS s.r.o. pracovala v období 18.8.2021 až 31.8. 2021 na dohodu o vykonaní práce s príjmom 170,88 eur. Následne bola spoločnosťou GERAS s.r.o. prijatá do hlavného pracovného pomeru,

ktorý trval od 2.9. do 21.10.2022 a bol ukončený dohodou v skúšobnej dobe. Priemerný čistý mesačný príjem predstavoval 506 eur. Matka žije s priateľom v prenajatom byte, pričom podľa jej vyjadrenia nájomné uhrádza jej priateľ. Žiadne z detí nemá v osobnej starostlivosti a ku každému z nich má určené minimálne výživné. Výživné neplatí riadne. Je voči nej vedené trestné stíhanie pre zanedbanie povinnej výživy. Žiadna vyživovacia povinnosť jej v porovnaní s obdobím v čase poslednej úpravy nepribudla. K výške výdavkov sa nevyjadřila. Uviedla, že na ostatné (zrejme mimo nájomného) si požičiava od mamy, ktorej je už dlžná 1200 eur.

11. Otec je nezamestnaný. Vyjadril sa, že v roku 2019 bol prepustený z pracovného pomeru pre porušenie pracovnej disciplíny. Potom 3 mesiace pracoval v Contitech-u vo Vesteniciach, kde ho týždeň pred ukončením skúšobnej doby prepustili. Bolo to obdobie korony, prepúšťali viacerých zamestnancov. Podľa možnosti chodí na brigády, ktorými si dokáže privyrobiť 400-500 eur mesačne. Uviedol, že prácu si hľadal, avšak jeho priateľka pracuje na 3 zmeny, on doprevádza deti do ZŠ a MŠ. Preto by potreboval skrátenú pracovnú dobu. Okrem mal. V. má vyživovaciu povinnosť k mal. Q. (súdom určené výživné 180 eur mesačne) a k mal. J. Z. (súdom určené minimálne výživné). Výživné na mal. J. riadne neplatí, dlh predstavuje cca. 700 eur. S mal. Q. a jeho matkou žije v spoločnej domácnosti. Partnerkin príjem predstavuje cca. 900 eur. Nájomné + preddavkové platby predstavujú 480 eur mesačne. Za telefón platí cca. 10 eur mesačne. Spolu s partnerkou minú na cigarety cca 246 eur mesačne. Je nemajetný.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní 14.11.2022 uviedol, že od posledného určenia výživného sa náklady na maloletého zvýšili. Maloletý nastúpil na základnú školu. Zvýšenie výživného je v záujme dieťaťa. Výživné navrhol zvýšiť na 100 eur mesačne.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného je dôvodný, avšak nie v požadovanej výške. Bolo preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletému V. upravovaná v roku 2017. Od tej doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. V., ktorý v súčasnosti navštevuje základnú školu, v súvislosti s čím náklady podstatne vzrástli. U oboch rodičov taktiež došlo k podstatnej zmene pomerov. Na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že už sa osobne nestará o žiadne zo svojich detí. Žije v prenajatom byte s priateľom. Mala krátkodobé pracovné pomery, ktoré boli ukončené v skúšobnej dobe. Pri tomto spôsobe skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa možno predpokladať, že pracovný výkon zamestnanca nespĺnil očakávania zo strany zamestnávateľa, a teda aj zamestnanec má svoj podiel na skončení pracovného pomeru. Matka poukazovala na to, že má problém udržať si prácu, lebo má epilepsiu. Svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázala, v konaní bola pasívna, na žiadne z 2 pojednávaní sa bez ospravedlnenia nedostavila. Počas informatívneho stretnutia rodičov sa vyjadřila, že súhlasí so zvýšením výživného na 50 eur mesačne. Zo záznamu z tohto stretnutia je zrejmy ľahkovážny

prístup matky k plneniu jej vyživovacích povinností. V súčasnosti poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur mesačne, iný príjem nemá.

Aj u otca došlo k výraznej zmene jeho pomerov, keď otec prišiel o zamestnanie. Je evidovaný na úrade práce. Je poberateľom prídavku na dieťa v sume 25,88 eur mesačne. Privyrába si brigádnicky do 500 eur mesačne.

K zmene pomerov bezpochyby došlo aj vývojom životných nákladov, ktoré v poslednom období veľmi rýchlym tempom rastú.

19. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol aj k tomu, že od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 5 rokov. Za toto obdobie došlo k výraznému zvýšeniu výdavkov na maloletého jednak zo subjektívnych dôvodov (fyzický, psychický rast), jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov (rast cien tovarov a služieb). Matka sa o dieťa nezaujíma, nestretáva sa s ním, starostlivosť oň žiadnym spôsobom nezabezpečuje. Doteraz určené výživné neplatila riadne, otec podal trestné oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy. Osobnú starostlivosť o dieťa prenechala na otca, a preto by mala aspoň formou riadneho platenia výživného plniť svoje rodičovské povinnosti. Ako už bolo uvedené, od poslednej úpravy výživného došlo k výraznému zvýšeniu nákladov na potreby maloletého (oblečenie, strava, hygienické potreby, školské výdavky). Na základe všetkých uvedených skutočností súd dospel k záveru, že z dôvodu podstatnej zmeny pomerov tak na strane dieťaťa ako aj oboch rodičov je potrebné vyživovaciu povinnosť zvýšiť.

20. Otec vyčíslil výdavky na mal. V. sumou cez 100 eur mesačne. Pravidelné mesačné výdavky v súvislosti so školou predstavujú 7 eur (strava) + 10 eur (ŠKD). Okrem toho vznikajú jednorázové výdavky - od septembra 2022 v sume 84,70 eur (poplatok ZRPŠ, poplatok do triedneho fondu a pod.), a aj ďalšie neočakávané výdavky. Okrem týchto výdavkov je potrebné vynaložiť prostriedky na nevyhnutné potreby dieťaťa (strava, ošatenie, hygiena, bývanie). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Pre posúdenie schopnosti a možnosti rodičov v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové, prípadne majetkové pomery, ale reálne zárobkové a majetkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. V konaní bolo preukázané, že matka si ani doteraz určenú vyživovaciu povinnosť riadne neplnila. Jej čistý mesačný príjem u posledného zamestnávateľa predstavoval za obdobie 2 mesiacov 626 eur. Matka je v produktívnom veku. Neboli preukázané žiadne také zdravotné obmedzenia, ktoré by jej bránili zamestnať sa tak, aby bol jej príjem dostačujúci na zabezpečenie aspoň základných životných potrieb dieťaťa.

Aj otec je povinný podieľať sa na zvýšených výdavkoch na dieťa, pričom súd prihliadol na to, že otec svoju vyživovaciu povinnosť plní aj formou zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletého. Na druhej strane z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je nezamestnaný, privyrába si iba brigádnicky, nemá zdravotné obmedzenia. Je teda v jeho možnostiach a schopnostiach zvýšiť svoj príjem v záujme zabezpečenia potrieb dieťaťa. Ak otec s partnerkou využijú finančné prostriedky v sume až 240 eur mesačne (t.j. polovica príjmu otca) na nákup cigariet, nejde o výdavok, ktorý by súd zohľadňoval pri určovaní výživného.

21. Po zohľadnení uvedeného, prihliadajúc na odôvodnené potreby dieťa, príjmové a majetkové pomery otca, príjmové a majetkové pomery matky a počet jej ďalších vyživovacích povinností považuje súd sumu 50 eur za primeranú súčasným potrebám maloletého, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Takto zvýšené výživné pokryje novovzniknuté pravidelné mesačné výdavky na dieťa v podobe stravného a poplatku za ŠKD (7+10 eur). Vyživovaciu povinnosť matky súd zvýšil s účinnosťou odo dňa nástupu maloletého na základnú školu, pričom prekročil návrh otca, ktorý žiadal zvýšiť výživné odo dňa vydania rozhodnutia. K uvedenému súd pristúpil z dôvodu, že nástupom dieťaťa na základnú školu došlo k najpodstatnejšej zmene pomerov, v dôsledku ktorej vznikli nové mesačné výdavky.

22. Vzhľadom na počet vyživovacích povinností matky a jej príjem, súd povolil platiť zameškané výživné v splátkach.

23. Pri výpočte zameškaného výživného od 1.9.2022 do 30.11.2022 súd vychádzal z plnenia vyživovacej povinnosti matkou v sume 32,11 eur mesačne (t.j. minimálne výživné od 1.7.2022) a jej zvýšenia o 17,89

eur mesačne od 1.9.2022. Zameškané výživné titulom zvýšenia výživného teda predstavuje 53,67 eur (3x17,89 eur).

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, pričom žiaden z účastníkov si trovy konania ani neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.